

בית המדרש "תורת דוד"
ע"ש הגה"צ רבי דוד בר חן זצ"ל - רבה של שדרות,
והרבנית רות בר חן ע"ה

"תורת דוד"

השיעור השבועי

פרשת אמור

תשפ"ו

(שנה ט', גליון מס' 433)

שיעורי הרב אליהו בר חן

e0527191965@gmail.com | 052-719-1965

השיעור השבועי מתקיים בכל יום שלישי באמצעות הזום

לקבלת קישור כניסה:

052-719-1965 / 055-557-0895

זמן תחילת השיעור:

שעון קיץ - 20:30

שעון חורף - 20:00

לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל:

נא שלחו הודעה לכתובת: k.torat.david@gmail.com

תחת הכותרת "גיליון שבועי"

פרשת אמור התשפ"ו

"אלה הם מועדי"

א. "וידבר יהוה אל משה, לאמר. דבר אל בני ישראל, ואמרת אליהם, מועדי יהוה - אשר תקראו אתם, מקראי קדש, אלה הם מועדי. ששת ימים תעשה מלאכה, וביום השביעי שבת שבתון - מקרא קדש, כל מלאכה לא תעשו, שבת הוא ליהוה, בכל מושבתיכם. אלה מועדי יהוה, מקראי קדש, אשר תקראו אתם במועדים", (ויקרא, כג', א' - ד').

ב. בעניין חטאו של אדם הראשון, מצינו לדברי רבותינו ז"ל¹ :
"רבי יוסי אומר -

אם נפשך לדעת מתן שכרן של צדיקים לעתיד, צא ולמד מאדם הראשון,
שנצטווה על מצווה קלה, ועבר בה,

נקנסה עליו מיתה, ולדורותיו, עד סוף כל הדורות,

וכל מי שיש בידו תורה ומעשים טובים, ומשכים ומעריב, ומתפלל תפילתו בכוונה,
מצילין אותו מדינה של גהינם, ומדין הקדוש ברוך הוא".

וכן הוא בדברי רבותינו ז"ל במדרש² :

"זהו אדם הקדמוני, שהוא היה ראש לכל בני אדם,

שעל ידי היותו, נקנסה עליו מיתה, וגרם להביא חבלי מות לעולם".

וכן הוא בדברי רבותינו ז"ל במסכת שבת³ :

"ארבעה מתו בעטיו של נחש".

¹ מסכת שמחות, ספר חיבוט הקבר, פרק א' הלכה ח'.

² דברים רבה, פרשה י', ב'.

³ נה' ע"ב.

והנה, בשעת מתן תורה, כאשר הקדימו ישראל "נעשה" ל-"נשמע", בטלה המיתה מן העולם, וכמאמרם ז"ל⁴ :

"רבי יוסי אומר -

לא קיבלו ישראל את התורה, אלא כדי שלא יהא מלאך המוות שולט בהן,

שנאמר⁵ , 'אני אמרתי אלהים אתם, ובני עליון כלכם'."

ברם, בעת שחטאו בעגל, חזרה המיתה לעולם, וממילא חזר חטאו של אדם הראשון לעולם, וכמאמרם ז"ל⁶ :

"חבלתם מעשיכם, אכן פאדם תמותון"⁷ ."

וכן הוא בדברי רבותינו ז"ל בפרשת "משפטים"⁸ , על מאמר הכתוב⁹ , "הנה אנכי שלח מלאך לפניך, לשמרך בדרכך, ולהביאך אל המקום אשר הכנתיו":

" והנה אנכי שלח מלאך, הלא הוא דכתיב¹⁰ , 'אני אמרתי אלהים אתם',

אלו המתינו ישראל למשה, ולא היו עושים אותו מעשה,

לא היתה גליות, ולא מלאך המות שולט בהן.

וכן הוא אומר¹¹ , 'והמכתב מכתב אלהים הוא, חרות על הלחות',

מהו 'חרות'?

רבי יהודה ורבי נחמיה -

⁴ עבודה זרה, ה' ע"א.

⁵ תהילים, פב' - ו'.

⁶ עבודה זרה, ה' ע"א.

⁷ תהילים, פב' - ז'.

⁸ שמות רבה, פרשה לב', א'.

⁹ שמות, כג' - ח'.

¹⁰ תהילים, פב' - ו'.

¹¹ שמות, לב' - טז'.

רבי יהודה אומר, חרות מן גליות,

ורבי נחמיה אומר, חרות ממלאך המות.

בשעה שאמרו ישראל¹², 'כל אשר דבר ה', נעשה ונשמע',

אמר הקדוש ברוך הוא: אדם הראשון צויתיו מצוה אחת, כדי שיקימנה, והשויתיו למלאכי השרת, שנאמר¹³, 'הן האדם הנה כאחד ממנו',

אלו שהן עושין, ומקימין תרי"ג מצוות, חוץ מן הכללים ומן הפרטים ומן הדקדוקים, אינו דין שיהיו הן חיינן וקיימין לעולם!?

וכן הוא אומר¹⁴, 'וממתנה נחליאל', שנחלו מהקדוש ברוך הוא, שיהיו חיים וקיימים לעולם,

כיון שאמרו¹⁵, 'אלה אלהיך ישראל', בא מות עליהם.

אמר הקדוש ברוך הוא: בשיטתו של אדם הראשון הלכתם, שלא עמד בנסיונו שלש שעות, ובתשע שעות נקנסה עליו מיתה,

'אני אמרתי אלהים אתם'¹⁶, והלכתם אחר מדותיו של אדם הראשון, 'אכן כאדם תמותון'¹⁷.

מהו 'וכאחד השרים תפלו'¹⁸?

אמר רבי יהודה, או כאדם או כחיה".

ג. כתבו רבותינו המקובלים זיע"א¹⁹, משמו של רבינו האר"י זיע"א:

¹² שמות, כד' - ז'.

¹³ בראשית, ג' - כב'.

¹⁴ במדבר, כא' - יט'.

¹⁵ שמות, לב' - ח'.

¹⁶ תהילים, פב' - ו'.

¹⁷ תהילים, פב' - ז'.

¹⁸ תהילים, פב' - ז'.

²⁰ "כי אדם הראשון, היו בו רפ"ח ניצוצי הקדושה, ר"ב ניצוצות היו נתונים בראשו, ו-פ"ו ניצוצות בשאר אבריו. וכשחטא, אותם ניצוצות הקדושה, נטמעו בתוך הקליפות, אותן ניצוצות שמספרן ר"ב, שהיו בראשו, נפלו במצרים, כי היא ארץ טמאה כידוע, ואותן פ"ו ניצוצות, נתפזרו בכל העולם. ומפני זה, ירדו אבותינו להשתעבד במצרים בחומר ובלבנים, לברר אותם ניצוצות מתוך הקליפה. ואותן פ"ו ניצוצות שנתפזרו בשאר ארצות, על ידי הגלות שישראל מפוזרים בכל העולם, יתבררו מתוך הקליפות. ואין ישראל נגאלים, עד שיושלם הבירור בעזרת ה' ". והנה, חטאו של אדם הראשון, נגרם כתוצאה מן ה"עין",

¹⁹ אדונינו הגר"א זיע"א, בביאורו על "תיקוני הזוהר" (תיקון נ').

גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א, בספרו הקדוש "חומת אנך" (בראשית, מב' - כה'. שמות, ג' - ז'. שמות, יב' - נא'), ובספרו הקדוש "זרוע ימין" (על הגדה של פסח, בד"ה "במתי מעט"), ובספרו הקדוש "דבש לפי" (מערכת ר', אות ג').

הגה"ק רבינו נתן נטע שפירא זיע"א, בספרו הקדוש "מגלה עמוקות" (פרשת "ויגש", ובפרשת "קורח", ובפרשת "ואתחנן" אופן נח').

הגה"ק רבינו שניאור זלמן זיע"א מלאדי, בספרו הקדוש "תורה אור" (פרשת "בא", עמוד 120).

הגה"ק רבינו דובער זיע"א - האדמו"ר האמצעי, בספרו הקדוש "תורת חיים" (פרשת "בשלח", אות ה').

הגה"ק רבינו נחמן זיע"א מברסלב, בספרו הקדוש "ליקוטי הלכות" (הלכות בציעת הפת, הלכה ה').

הגה"ק רבינו יעקב צבי יאליש זיע"א - תלמיד "החזקה מלובלין" זיע"א, בספרו הקדוש "קהלת יעקב" (ערך רפ').

הגה"ק רבינו יוסף בן נאיים זיע"א, בספרו הקדוש "נמכר יוסף" (פרשת "ויגש").

הגה"ק רבינו חיים סינאוני זיע"א, בספרו הקדוש "מקום מקדש" (פרשת "ויגש", עמודים קיב'-קיג').

²⁰ לשונו של הגה"ק רבינו יוסף בן נאיים זיע"א, בספרו הקדוש "נמכר יוסף" (פרשת "ויגש").

וכמאמר הכתוב ²¹, "וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן הָאָדָמָה, כָּל עֵץ נִחְמָד לְמַרְאֵה וְטוֹב לְמַאֲכָל, וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הָגֶן, וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע",

וכמאמר הכתוב ²², "וַתֵּרָא הָאִשָּׁה, כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל, וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם, וְנִחְמָד הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל, וַתִּקַּח מִפְּרִיָו וַתֹּאכַל, וַתֵּתֶן גַּם לְאִשְׁתָּהּ עִמָּהּ, וַיֹּאכְלוּ".

וכאשר נענש אדם הראשון בעבור חטאו זה, הוא פרש מן האשה במשך קל' שנים ²³, ופגם בעצמו ²⁴.

והנה, רבותינו ז"ל ²⁵, עשו הקבלה בין חלומו של יעקב אע"ה ובין נתינת התורה הקדושה על ידי משה רע"ה, וכדלהלן:

" וַיְהִי סֵלֶם ²⁶ - זֶה סִינַי, אוֹתִיּוֹת דָּדִין הוּא אוֹתִיּוֹת דָּדִין ²⁷.

וַיְהִי מְלֶאכִי אֱלֹהִים ²⁸ - עַל שֵׁם 'רִכַּב אֱלֹהִים רִבְתִּים, אֶלְפֵי שְׁנָאן' ²⁹,

וְלַמְדָּנוּ לְנִבְיָאִים שְׁנִקְרְאוּ מְלֶאכִים, דְּכַתִּיב ³⁰, 'וַיֹּאמֶר חֲגִי מְלֶאךְ ה', בְּמֶלֶאכּוֹת ה', לְעַם'.

וַיְהִי מְלֶאכִי אֱלֹהִים ³¹ - זֶה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן.

²¹ בראשית, ב' - ט'.

²² בראשית, ג' - ו'.

²³ עירובין, יח' ע"ב.

²⁴ שם.

²⁵ בראשית רבה, פרשה סח', יב'.

²⁶ בראשית, כח' - יב'.

²⁷ היינו:

מילת "סלם", ומילת "סיני", עולים כל אחד בגימטריא למניין 130.

²⁸ בראשית, כח' - יב'.

²⁹ תהילים סח' - יח'.

³⁰ חגי, א' - יג'.

³¹ בראשית, כח' - יב'.

יְעֲלִים, ³² - וּמִשָּׁה עָלָה אֶל הָאֱלֹהִים, ³³ .

וַיִּרְדּוּ, ³⁴ - זֶה מִשָּׁה, וַיִּרְדַּ מִשָּׁה, ³⁵ .

וַהֲנִי הִי נֶצֶב עָלָיו, ³⁶ - וַיִּרְדַּ ה' עַל הַר סִינַי, אֶל רֹאשׁ הַהָרִי, ³⁷ .

ומבואר בדבריהם הקדושים:

שעניין לימוד התורה הקדושה אשר ניתן בהר סיני,

קשור ודבוק, בעניין מניין קל', הַמְּכֹן כנגד קל' שנים של חטא אדם הראשון.

וידוע מדברי רבותינו זיע"א ³⁸ :

שמילת "עין", עולה בגימטריא כמניין 130,

שהוא כנגד אותם קל' שנים, שפגם אדם הראשון, בעבור "עץ הדעת".

וכאשר נתבונן נראה:

שמילת עין, עם הכולל, עולה בגימטריא כמניין מילת סמא"ל,

וכמו כן, מילת סמא"ל, עם הכולל והתיבות, עולה בגימטריא כמניין קול,

וכמו כן, מילת ענוה, עם הכולל והתיבות, עולה בגימטריא כמניין קול.

ללמדך:

שהכנעת היצר הרע סמא"ל - אשר החטיא את אדם הראשון, קל' שנים,

³² בראשית, כח' - יב'.

³³ שמות, יט' - ג'.

³⁴ בראשית, כח' - יב'.

³⁵ שמות, יט' - יד'.

³⁶ בראשית, כח' - יג'.

³⁷ שמות, יט' - כ'.

³⁸ "מגלה עמוקות" (בראשית, כז' - א').

"אדרת אליהו" לרבינו הרי"ח הטוב זיע"א (במדבר, כב' - ה').

"בן יהוידע" לרבינו הרי"ח הטוב זיע"א (עירובין, יח' ע"ב).

נעשית על ידי לימוד התורה הקדושה, הרמוזה במילת "קול", בהכנעה ובענווה.

ולאור המתבאר, נראה בסייעתא דשמיא, לבאר את מאמר הכתוב בפרשת "תולדות" ³⁹, "וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל יִצְחָק אָבִיו, וַיִּמְשְׁחוּ, וַיֹּאמְרוּ, הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב, וְהַיָּדִים יְדֵי עֶשָׂו":

דהנה, "קל" הראשון, הכתוב בכתוב חסר ללא אות ו', הרי הוא כמניין אותיות "עין",

ללמדך, שחטא אדם הראשון העולה כמניין "קל", נִתְקַן אֲךָ וּרְקַע עַל יְדֵי "קול יַעֲקֹב", והיינו, באמצעות לימוד התורה הקדושה בהכנעה ובענווה.

ובעניין זה, כתב רבינו הר"ח הטוב זיע"א ⁴⁰ :

"נודע, כי ישראל בהיותם בשיעבוד מצרים, היו עושין בירור ניצוצות הקדושה, על ידי ייסורין דווקא,

כי עדיין לא ניתנה התורה, כדי שיעשו בירור על ידי עסק התורה.

וכשיצאו, דהוֹסְרוּ מֵהֶם הַיִּיסוּרִין,

תיכף ומייד, ניתנה להם תורה, כדי שיעשו בירור על ידי עסק התורה".

והנה, כתב ה"זוהר הקדוש" ⁴¹ :

"וּבְשִׁית מֵאָה שָׁנִין לְשִׁתִּיתָא, יִתְפַּתְחוּן תְּרַעֵי דְחֻכְמָתָא לְעִילָא, וּמִבּוּעֵי דְחֻכְמָתָא לְתַתָּא, וְיִתְתַּקֵּן עֲלֵמָא לְאֲעֵלָא בְּשִׁבְעָא,

כְּבַר נָשׁ, דְּמִתְתַּקֵּן בְּיוֹמָא שְׁתִּיתָא מְכִי עָרַב שְׁמֵשָׁא, לְאֲעֵלָא בְּשִׁבְתָּא,

אוּף הָכִי נְמִי.

וְסִימְנִיד ⁴², 'בְּשִׁנַּת שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה לְחֵי נֹחַ, בְּחֻדְשׁ הַשְּׁנִי, בְּשַׁבְּעָה עֶשְׂרֵי יוֹם לְחֻדְשׁ, בְּיוֹם הַזֶּה, נִבְקְעוּ כָּל מַעֲיֵנֵת תְּהוֹם רַבָּה וְאַרְבַּת הַשָּׁמַיִם נִפְתְּחוּ' ⁴³."

³⁹ בראשית, כז' - כב'.

⁴⁰ בספרו הקדוש "עוד יוסף חי - דרושים", (פרשת "תרו").

⁴¹ חלק א', דף קיז' ע"א.

⁴² בראשית, ז' - יא'.

ויעויין בדברי הגה"ק בעל "בן לאשרי - ברכה משולשת" זיע"א ⁴⁴ :
 "יידוע, שבזוהר הקדוש ⁴⁵, החמיר מאוד בעוון המר הזה,
 אבל, הצדיקים אמרו ⁴⁶, שמשנת תר' ואילך, מועיל תשובה גם על זה.
 וזה הרמז בדברי הזוהר הקדוש הנ"ל ⁴⁷, 'ובשית מָאָה שְׁנִין לְשִׁתִּיתָאָה, יִתְפַּתְחוּן
 תְּרַעֵי דְחֻקְמִתָּא לְעִילָא',
 דפגם זה, בא מן המוח,
 וכל זמן דלא היו פתוחות שערי החכמה, לא היה אפשר לתקן.
 ומובן, דכשהתיקון על ידי החכמה, העיקר הוא להעמיק בחכמת תורתינו
 הקדושה.
 וזהו שאמר ⁴⁸, 'וְהִיָּה' - שמחה,
 שמפקח את הדעת, לתורתינו הקדושה.

⁴³ ותרגום דבריו הקדושים:

ובשש מאות שנים לאֵלף הששי, יפתחו שערי החכמה למעלה, ומעִינות של חכמה למטה, ויתפתקן העולם
 להקנס לשביעי,
 כמו בן אדם שמתקן ביום ששי מקשמעריב השמש, להקנס לשבת,
 אף כך גם.

וסימן לדבר (בראשית, ז' - יא'), 'בשנת שש מאות שנה לחי' נח ... נבקעו כל מעינות תהום רבה'.

⁴⁴ בפרשתן, עמוד קיג'.

⁴⁵ חלק א', דף סב' ע"א.

חלק א', דף ריט' ע"ב.

⁴⁶ "חידושי הרי"ם" על התורה, (ערך קדושה).

⁴⁷ חלק א', דף קיז' ע"א.

⁴⁸ בראשית רבה, פרשה מב', ד'.

פסיקתא זוטרתא (פרשת "ואתחנן", דף יא' ע"ב, ד"ה "והיה כי יביאך". פרשת "כי תבוא", דף מז' ע"א, ד"ה
 "והיה").

כאומרם ז"ל⁴⁹, קודם הלימוד מילתא דבדיחותא, ובדחי רבנן".
ועל פי זה, ביאר רבינו זיע"א, את מאמר הכתוב בפרשת "כי תצא"⁵⁰, "וְהָיָה
לְפָנֶיךָ עֶרְבַת יְרֵחַ בְּמַיִם, וְכָבֵא הַשֶּׁמֶשׁ יָבֵא אֶל תּוֹךְ הַמַּחְנֶה":
"וְהָיָה לְפָנֶיךָ - על ידי זה, נעקרה ונפנה הקליפה, שעשקו הטיפות לניצוצות
הקדושה.
לְפָנֶיךָ עֶרְבַת - והיא הנקראת גם כן 'עֶרְבַת',
כמבואר בבראשית רבה⁵¹, על מאמר הכתוב⁵², 'וַיְהִי עֶרְבַת - אלו מעשיהן של
רשעים,
וכלשון המשנה⁵³, העובר עבירה אחת, קונה לו קטיגור אחד.
והיות וזאת הקליפה נקראת 'יָלְלָה', נתבטלה על ידי שמחה של מצווה.
'יְרֵחַ בְּמַיִם' - היינו, ירחץ את הפגמים, במים טהורים של תורתנו הקדושה,
כמבואר בתענית^{54 55}, דתורתנו הקדושה נמשלה למים.
'וְכָבֵא' - הוא בגימטריא כ"ו, שהוא שם הקדוש הוי"ה, שהוא אב החכמה,
והיינו, שעל ידי חכמת התורה שלמד, יתוקן כל הפגמים שפגם, בשם הקדוש
הוי"ה.
'הַשֶּׁמֶשׁ יָבֵא' - הוא בגימטריא ת"ס ה',

⁴⁹ שבת, ל' ע"ב.

⁵⁰ דברים, כג' - יב'.

⁵¹ פרשה ג', ח'.

⁵² בראשית, א' - ה'.

⁵³ אבות, פ"ד מי"א.

⁵⁴ ז' ע"א.

⁵⁵ בבא קמא, יז' ע"א.

בבא קמא, פב' ע"א.

עבודה זרה, ה' ע"ב.

שעל ידי זה, השכינה הקדושה שהיא ה' תתאה⁵⁶, תתרומם עם הניצוצות הקדושות.

יבא אֶל תּוֹךְ הַמַּחֲנֶה' - היינו, מחנה הקדושה,

להתפאר קֶדֶם מַלְכָּא, חָמִי, בְּמֵאֵי בְּרָא אֶתִינָא לְקַמְדָּ⁵⁷."

ובסוף דבריו, כתב רבינו זיע"א:

"יהי רצון, שיסכים ה' לזה,

ואם לא, חלילה וחס, אני מבטל כל החידוש, ויהא כלא כתוב".

והנה, על מאמר הכתוב⁵⁸, "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים, אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", כתב הגה"ק רבינו חיים סינאוני זיע"א⁵⁹:

שנוטריקון המילה "בְּרֵאשִׁית", היא, אותיות "שֶׁב-יְרֵאת",

והנה, המילה "יְרֵאת", עולה בגימטריא 611,

וכמו כן, המילה "תּוֹךְ", עולה בגימטריא 611.

ללמדך, שהרוצה לשוב בתשובה שלימה על חטאיו, ולהיות ירא שמייס,

צריך לעסוק בתורה הקדושה, אשר היא מכפרת על כל עוונותיו.

ובטעם הדבר, שגדול כוח התורה משאר המצוות, להכניע את היצר הרע, כתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א⁶⁰:

"דע, כי בשעה שאכל אדם הראשון מעץ הדעת, נהנו כל אבריו, חוץ מן הקנה,

לפי שלא דיבר בעת האוכל.

⁵⁶ "זוהר הקדוש", (חלק א', דף צג' ע"א).

⁵⁷ "זוהר הקדוש", (חלק ג', דף יג' ע"א).

⁵⁸ בראשית, א' - א'.

⁵⁹ בספרו הקדוש "עטרת תפארת" (בראשית, א' - א').

⁶⁰ בספרו הקדוש "דברים אחדים", דרוש יג',

וכמו כן, בספרו הקדוש "דבש לפי", מערכת ש', אות ו'.

אבל, חוה אמנו, דברה בעת אכילתה ⁶¹, ופגמה אפילו הקנה שלה.

ואפשר, אני אומר -

כי למה הנשים אינם בכלל לימוד התורה, כיוון שהקנה שלהם חס ושלוס פגום, כידוע מדבריו ז"ל.

אבל האנשים, אשר לפני הש"ס הם נגשים, נאה ויאה להו לימוד התורה, כי הקנה שלהם אינו פגום".

וביאר בזה מהר"י קורין זיע"א ⁶², רבו של הגה"ק רבי חיים סינואני זיע"א:

דהנה, אמרו רבותינו ז"ל ⁶³, "אם פגע בך מנוול זה, משכהו לבית המדרש",

והנה, "מנוול", עולה בגימטריא 132,

והיצר הרע, אשר הוא "סמאל", עולה בגימטריא 132 - עם הכולל.

ללמדך, שהיות והאדם שייך בדברי התורה הקדושה, מחמת שלא פגם את הקנה שלו,

ממילא, כאשר יפגע בו ה"מנוול" שהוא היצר הרע, התיקון היחיד שיש לעשות עמו, הוא, למושכו לבית המדרש -

על ידי עסק התורה הקדושה, בקדושתה ובטהרתה.

ובעומק העניין, כתב הגה"ק בעל "אגלי טל" זיע"א ⁶⁴, משמו של אביו הגה"ק בעל "אגודת אזוב" זיע"א:

שעל חטאים של שז"ל ו-פגם הברית, אין מועילה תשובה רגילה.

⁶¹ שאמרה לאדם הראשון לאכול,

וכמאמר הכתוב (בראשית, ג' - יז):

"ולאדם אָמר, כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ, וְתֹאכַל מִן הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ, לֵאמֹר, לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֲרוּרָה הָאָדָמָה בְּעִבְרָךָ, בְּעִצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה, כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ".

⁶² בספרו הקדוש "מחמדי שמים", ח"ב, עמודים שכו'-שכז'.

⁶³ קידושין, ל" ע"ב.

⁶⁴ בהקדמתו לספרו.

וכשקורא סדר קודשים - יכווין לתקן נשמתו הקדושה אשר הוציאה לחולין, ואשר לא נזהר בשחיטה ובדיקה, ולחיוב כרת, ולתפילות בלא כוונה.

וכשקורא סדר טהרות - יכווין לתקן מה שפגם בנידה וקרי ונטילת ידים".

ב. כתב הגה"ק רבינו חיים פלאגיי זיע"א ⁶⁸ :

"וסמא דכולא, היא התורה ⁶⁹,

שלומד האדם בחיים חיותו, יום ולילה לא ישבות, ובפרט קודם שכיבה וכו'.

ומה גם, אם לומד מְשָׁנָה, אותיות נְשָׁמָה,

כי בזה מוציא לאור, כל הנשמות שנישבו בתוך עמקי הקליפות.

ונראה טעם פשוט לזה -

כי כיוון שהתורה נקראת ברית, כמו שדרשו רבותינו ז"ל ⁷⁰, על הפסוק ⁷¹, 'אם לא בְּרִיתִי יוֹמָם וְלַיְלָה וכו',

אם כן, מהאי טעמא גופיה, התורה מכפרת על עוון פגם הברית.

וגם אם נתחייב מיתה על ידי חטא זה, התורה נותנת לו חיים,

כי גדולה תורה, שהיא נותנת חיים לעושיה, בעולם הזה ובעולם הבא ⁷²,

שנאמר ⁷³, 'כִּי חַיִּים הֵם לְמַצְאֵיהֶם, וְלִכְל בְּשָׂרוֹ מֵרֶפֶא'."

עוד מצינו בגודל מעלת לימוד המשניות, לדרשתם של רבותינו ז"ל, על מאמר הכתוב ⁷⁴, 'גַּם כִּי יִתְּנוּ בְּגוֹיִם, עֵתָה אֶקְבָּצֶם, וְיַחֲלוּ מֵעֵט, מִמֶּשָׂא מֶלֶךְ שָׂרִים":

⁶⁸ בספרו הקדוש "תוכחת חיים" (פרשת "שמות").

⁶⁹ היינו:

שהרפואה לכל חטאיו של האדם, היא באמצעות לימוד התורה הקדושה.

⁷⁰ שבת, לג' ע"א.

⁷¹ ירמיה, לג' - כה'.

⁷² אבות, פ"ו מ"ז.

⁷³ משלי, ד' - כב'.

"אי תנו כולהו, עתה אקבצם" ⁷⁵,

"אין כל הגליות הללו מתפנסות, אלא בזכות משניות" ⁷⁶.

והנה, המילים "תיקון רפח' ניצוצין ופגם הברית, נעשה על ידי לימוד משנה",
עולים בגימטריא למניין 2940,

וכמניין המילים הנאמרים במאמר הכתוב ⁷⁷, "כי חלצת נפשי ממות, את עיני מן
דמעה, את רגלי מדחי",

ללמדך, שעל ידי לימוד המשניות, זוכה האדם להציל את נפשו ונשמתו מן המוות
של היצר הרע, המבקש להכשילו ולהמיתו.

ועוד נראה לבאר בזה, דהנה, המילים "לימוד תורה שבעל פה, מועיל לשמירת
העיניים ולתיקון פגם הברית", עולים בגימטריא למניין 3861,

וכמניין המילים הנאמרים במאמר הכתוב ⁷⁸, "והנה הנשאֵר בציון, והנותר
בירושלם, קדוש יאמר לו, כל הכתוב לחיים בירושלם",

ללמדך, שעל ידי לימוד התורה שבעל פה, זוכה האדם להתקדש ולהיטהר, ולחיי
נצח,

ובפרט, שהמילה "ציון", עולה בגימטריא כמניין "יוסף",

שהוא כנגד יוסף הצדיק ע"ה, שהיה ראש וראשון למידת ה"יסוד".

ד. על מאמר הכתוב בפרשתן ⁷⁹, "דבר אל בני ישראל, ואמרת אליהם, מועדי
הנה - אשר תקראו אתם, מקראי קדש, אלה הם מועדיי", כתב ה"ספורנו" זיע"א:

⁷⁴ הושע, ח' - י'.

⁷⁵ בבא בתרא, ח' ע"א.

⁷⁶ ויקרא רבה, פרשה ז', ג'.

⁷⁷ תהילים, קטז' - ח'.

⁷⁸ ישעיה, ד' - ג'.

⁷⁹ ויקרא, כג' - ב'.

"אחר שדיבר בעניין הקורבנות ומקריביהם, שהכוונה בהם הַשְׁרוֹת השכינה בישראל,

כאמרו ⁸⁰, 'עַל־תַּמִּיד, לְדַרְתֵּיכֶם, פָּתַח אֱהָל מוֹעֵד - לְפָנַי יְהוָה, אֲשֶׁר אֲנֹעַד לָכֶם שָׁמָּה, לְדַבֵּר אֵלֶיךָ שָׁם'.

במועדים, אשר בשביתתם יכווין לשבות ממעשה הדיוט בקצתם לגמרי, כעניין בשבת ויום הכיפורים, ולעסוק בכולם בתורה ועסקי קודש,

כאמרו, 'שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹדוּ וכו' ⁸¹, 'יּוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבַּת לַה' אֱלֹהֶיךָ ⁸²,

שתשבות ממלאכתך, ויהיה עסקך כולו ל-ה' אלוהיך,

ובקצתם, תהיה השביתה ממלאכת עבודה בלבד, כמו שהוא העניין בשאר המועדים.

והכוונה בהם, שעם שמחת היום שישמח ישראל בעושיו, יהיה העסק בקצתו בעסקי קודש,

כאומרם ז"ל ⁸³, **יום טוב חציו ל-ה', וחציו לכם,**

ובזה תשרה שכינה על ישראל, בלי ספק,

כאמרו ⁸⁴, 'אֱלֹהִים נֹצֵב בְּעֵדֶת אֱלֹהֵי'.

אמר, **אותם מועדים שתקראו אותם, 'מקראי קדש' - פירוש, אסיפות עם לעסקי קודש,**

כי אסיפת העם, תקרא מקרא,

כמו 'חֲדָשׁ וְשַׁבַּת קָרָא מִקְרָא' ⁸⁵, וכן 'עַל כָּל מְכוּן הַר צִיּוֹן וְעַל מִקְרָאָהּ' ⁸⁶.

⁸⁰ שמות, כט' - מב'.

⁸¹ שמות, כ' - ח'.

⁸² שמות, כ' - ט'.

⁸³ פסחים, סח' ע"ב.ע.

⁸⁴ תהילים, פב' - א'.

⁸⁵ ישעיה, א' - יג'.

'אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי' - הֵם אוֹתָם הַמוֹעֲדִים שֶׁאֵרְצָה בָּם,

**אוֹמְנִים, כִּשְׁלֹא תִקְרְאוּ אוֹתָם 'מִקְרָאֵי קִדְשׁ', אֲבָל יִהְיוּ מִקְרָאֵי חוֹל וְעֶסֶק בַּחַיִּי
שְׁעָה וְתַעֲנוּגוֹת בְּנֵי הָאָדָם בְּלִבָּד, לֹא יִהְיוּ 'מוֹעֲדֵי', אֲבָל יִהְיוּ 'וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנָאָה
נַפְשִׁי'⁸⁷.**

ויעויין עוד בזה, מה שכתב הגה"ק בעל "כלי יקר" זיע"א :

**" יֵאָשֶׁר תִּקְרְאוּ אוֹתָם בְּמוֹעֲדָם' - קְרִיאָה זֹאת, הִיא בְּדַבְרֵי תוֹרָה, שִׁיתַּעֲסִקוּ בַּהֲלָכוֹת
פֶּסַח בַּפֶּסַח⁸⁸ וְכוּ',**

לִכְךָ נֹאמַר 'בְּמוֹעֲדָם'⁸⁹,

וְעַל קְרִיאָה זֹאת, אָמַר⁹⁰, 'אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי'.

אוֹמְנִים, כִּשְׁאִין עֲסוּקִים בָּהֶם כִּי אִם בְּמֵאֵכֶל וּמִשְׁתֵּה, אֵינֶן מוֹעֲדֵי ה' כֻּלָּל,

וְעַלֵּיהֶם נֹאמַר⁹¹, 'חֲדָשִׁיכֶם וּמוֹעֲדֵיכֶם שְׁנָאָה נַפְשִׁי'."

ה. כתב הגה"ק בעל "שם משמואל" זיע"א⁹² :

"ידוע, שחלקי האדם, הם : נפש, רוח ונשמה,

וְצֵלֶם אֱלֹהִים, הַמַּחֲבֵר אֶת שְׁלוֹשָׁתָם.

וְלַעֲוֹנוֹתָם, נִבְרָאוּ דֵי גוֹלִירִין בִּישִׁין : עוֹוֹן, מִשְׁחִית, אָף וְחִימָה,

וּמִרְכַּבָּה לְהֵם, דֵּי מַלְכוּיּוֹת⁹³.

⁸⁶ ישעיה, ד' - ה'.

⁸⁷ ישעיה, א' - יד'.

⁸⁸ מגילה, ד' ע"א.

מגילה, לב' ע"א.

⁸⁹ ויקרא, כג' - ד'.

⁹⁰ ויקרא, כג' - ב'.

⁹¹ ישעיה, א' - יד'.

⁹² בפרשתן, שנת תרפב'.

וכמו צלם אלוקים המחבר את שלושתן,
כן לעומתו מלכות הרביעית, שקולה או יתירה משלושתן, והם מושכין - לעבודה
זרה, גילוי עריות ושפיכות דמים,
ולשון הרע, שמגדיל עבירות⁹⁴, יותר משלושתן^{95 96}.

⁹³ ג' מלכויות הראשונות, לדעת רבותינו זיע"א (רבינו סעדיה גאון, רבינו אברהם אבן עזרא, רבינו משה בר
נחמן, רבינו דוד קמחי, רבינו יצחק אברבנאל), הינם:
מלכות בבל, מלכות פרס, מלכות יוון.

ובמלכות הרביעית, נחלקו רבותינו זיע"א:

לדעת רבינו סעדיה גאון, היא מלכות רומי וישמעאל.

לדעת רבינו אברהם אבן עזרא, היא מלכות ישמעאל.

לדעת רבינו משה בר נחמן, היא מלכות רומי, שהיא הכנסייה הנוצרית.

לדעת רבינו דוד קמחי, היא מלכות רומי, שהם הנוצרים.

לדעת רבינו יצחק אברבנאל, היא מלכות רומי, שהם הנוצרים וישמעאל.

⁹⁴ ערכין, טו' ע"ב:

"ואמר ריש לקיש: כל המספר לשון הרע, מגדיל עוונות עד לשמים".

⁹⁵ תלמוד ירושלמי, מסכת פאה, פרק א' הלכה א':

"ארבעה דברים, שהן נפרעין מן האדם בעולם הזה, והקרן קיימת לו לעולם הבא,

ואלו הן: עבודה זרה, גילוי עריות, שפיכות דמים,

ולשון הרע, כנגד כולן".

⁹⁶ כתב הגה"ק מרנא בעל "חפץ חיים" זיע"א, (בספרו הקדוש "שמירת הלשון", שער הזכירה, פרק א'):

"וְנִרְאָה לְבָאָר זֶה בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ ...

דְּהִנָּה אֵימָא בִירוּשְׁלַמִי פִרְקֵי א' דְּפָאָה הִלְכָה א', דְּכָשָׁם שְׂשֻׁכְר תְּלַמּוּד תּוֹרָה שְׁקוּל כְּנִגְדָּ כָּל הַמְצוֹת, כֵּן עֲנָשׁוּ

שֶׁל לִשׁוֹן הָרַע שְׁקוּל כְּנִגְדָּ כָּל הָעוֹנוֹת ...

נִמְצָא, תְּלַמּוּד תּוֹרָה גְּדוּלָה שְׁבָכְל הַמְצוֹת, וְכִנְגְדוּ לִשׁוֹן הָרַע חֲמוּר שְׁבָכְל הָעוֹנוֹת.

וְהַטַּעַם לְזֶה נִרְאָה בְּפִשְׁטוּת -

דְּכִמּוֹ שְׁבַעֲנִיגֵי הַיְסוּדוֹת שֶׁהַטַּבִּיעַ ה' יִתְבָּרַךְ בְּעוֹלָם: דְּהִינּוּ, אִשׁ, רוּחַ, מִיָּם, עֶפְר,

וכבר הגדנו, שכמוהו, מוציא שכבת זרע לבטלה, רחמנא ליצלן,
אלא, שזה פגם ברית הלשון, וזה ברית המעור.
אך לעומתם, יש לישראל זכות שלושת האבות, ומשה רע"ה.
שלושת האבות, שתקנו חטא אדם הראשון⁹⁷, שהיו פתוכים בו: עבודה זרה⁹⁸,
גילוי עריות⁹⁹ ושפיכות דמים^{100 101},

היסוד הרוחני הוא הרבה יותר חזק מהיסוד הגשמי, עד שכמעט אין נחשב אצלו הגשמי למאומה,
כמו שאנו רואין בחוש שבהתגבר האש על דבר הגשמי מכלהו,
וכן בהתגבר יסוד הרוח הוא יכול לפרק הרים ולשבר סלעים ...
כן הדבר בענינים העליונים, כמו ציצית ולולב ושופר וכל המצות, אף שעל ידם פועל גם כן תקונים גדולים
בעולמות העליונים, ועל ידם גם כן נתקדש האדם לה' ...
אף על פי כן אין שום השתוות בינם לבין למוד התורה,
כמו דאיתא בירושלמי פרק א' דפאה, שכל המצות אינם שוות לדבר אחד מן התורה.
והטעם, כי כל המצות הם מצטרפות אל הגשם, כמו מצות ציצית, אי אפשר לקיים, אלא על ידי לבישת
בגד שהוא גשמי, וכן סכה ולולב וכהאי גוונא כל המצות,
לא כן למוד התורה, שענינו תלוי בכח הדבור שהוא כח פשוט רוחני בלבד, ולכך פעלתו שפועל למעלה
נורא עד מאד.
ועל כן קדשת תלמוד תורה הוא כנגד כלם.
וכן הדבר להפכו בענין קלקול, כי בכל האיברים שהוא עושה בהן עונות, מחמת שהן גשמיים, אין קלקולו
למעלה גדול כל כך,
לא כן בעון לשון הרע ורכילות, שפועל פעלתו על ידי כח רוחני בלבד, קלקולו למעלה בעולמות העליונים
הוא חזק ונורא עד מאד -
ולכך ענשו גם כן הוא כנגד כלם".

⁹⁷ בענין חטא אדם הראשון, ידועים דברי ה"זוהר הקדוש" בכמה וכמה מקומות, שהיו האבות הקדושים,
צריכים לעבור בירור אחר בירור, בכדי להסיר מהם את הזוהמא, ובכדי להביא לעולם יב' שבטי י-ה, וזה
לשון קודשו ב"תיקוני הזוהר" (תיקון ע', דף קכח"ע"ב):

"ודא הנה חטא דמוה, דהטיל בה נחש זוהמא, דאיהו עופרת דאתערב בטפה (נוסחאות אחרות: בכספא)
חורא כספא מזוקק.

וְלֹא אֶתְדַכֵּי זֹהֶמָא מְנִיָּה, עַד דְּאֶתָּא אַבְרָהָם וְעָלָל בְּנוֹרָא, וְאֶתְלַבֵּן כְּסָפָא,
וְנִפְיָק עוֹפְרַת לְבָר, דְּאִיְהוּ יִשְׁמַעְאֵל.
וְאֶתְמַר, בְּאָדָם, מוֹשֵׁךְ בְּעַרְלַתוֹ הָוָה,
אֶתְעַרְב עַרְבוּבָא בְּדַהֲבָא, אֶצְטְרִיף בְּיַצְחָק,
וְאֶפְיָק זֹהֶמָא לְבָר, וְדָא עֵשׂו.
בְּיַעֲקֹב נַח, וְאֶשְׁתַּרְשׁ, וְאֶפְיָק תּוֹלְדִין,
וְאֶתְרַבֵּי עַץ הַחַיִּים בְּעַנְפוֹי וְשִׁרְשׁוֹי".

ותרגום דברי הקדושים, על פי ביאור "מתוק מדבש" - להגה"ק רבינו דניאל פריש זיע"א:
וכעין זה, היה חטאה של חוה, שהטיל בה הנחש זוהמא, שהיא דומה לעופרת, שנתערבה בטיפה לבנה של זרע קודש של אדם הראשון,
שהיה נקי כמו כסף מזוקק, ואז נדבקה זוהמת הנחש גם באדם הראשון.
ולא נטהרה הזוהמא ממנו, עד שבא אברהם ונכנס באש, ונתלבן הכסף,
דהיינו, שנתברר הטוב, שהוא סוד החסד,
ויצא העופרת לחוץ, שהוא ישמעאל,
ובו נכללה, הזוהמא של החסד.
ונאמר באדם הראשון (סנהדרין, לח' ע"ב), שהמשיך עליו הקליפה והזוהמא, הנקראת ערלה,
ובזה, נתערב תערובת בזהב,
דהיינו, שנתערבה הקליפה, בבחינת הגבורה דקדושה,
וזו נצטרף ביצחק שהיה בגבורה, והוציא את הזוהמת הגבורה לחוץ, וזהו עשיו.
ביעקב, נח ונתקן אדם הראשון, ונשרש בו,
לכן אמרו חז"ל (בבא מציעא, פד' ע"א), 'שופריה דיעקב, מעין שופריה דאדם הראשון',
ועל ידי יעקב, נתגדל העץ החיים, שהוא סוד התפארת,
בענפיו, שהם יב' גבולי אלכסון שבתפארת, ששם שורשי נשמות של יב' שבטים,
ושורשיו של יעקב, למעלה בחכמה העליונה, בסוד, ישראל עלה במחשבה.
⁹⁸ סנהדרין, לח' ע"ב:

"אדם הראשון, מין היה".

⁹⁹ וכמו שנתבאר לעיל באות ג', בעניין חטאו ובעניין הרפח' ניצוצין.

¹⁰⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ב', שבחטאו נקנסה מיתה לעולם.

¹⁰¹ על מאמר הכתוב בפרשת "ויצא" (בראשית, כח' - י'), "ויצא יעקב מבאר שבע, וילך חרנה", כתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א, (בספרו הקדוש "פני דוד", פרשת "ויצא", אות יד):

אמרו רבותינו ז"ל - שנטמן יעקב בבית מדרשו של עבר, יד' שנים, כמו שמצינו בש"ס סוף פרק קמא דמגילה (יז' ע"א), וכן כתב רש"י סוף פרשת תולדות (בראשית, כח' - ט').

ואפשר לרמוז -

דסופי תיבות יעקב מבאר שבע, הוא עבר,

וראשי תיבות, וילך חרנה, גימטריא יד', שם רמז, יד' שנה שנטמן בבית עבר, קודם שהלך לחרן.

וראיתי בספר מר זקני הרב זצ"ל (הגה"ק רבינו אברהם אזולאי זיע"א), זה שמו 'בעלי ברית אברהם' כתב יד, שמביא מדרש רבותינו ז"ל בכתב יד -

שאלפיז, רדף במצות אביו עשיו להרוג את יעקב,

ויעקב, נתחנן אליו, ואמר לו שיקח כל אשר לו.

ויניחהו ערום ממש, להראות לאביו,

וכן עשה, ונשאר ערום כצאתו מרחם אימו.

והיה שם נהר, ונכנס יעקב אע"ה בנהר, להתחבא שם שהיה ערום.

ובעודו בנהר, בא פרש אחד רוכב על סוס, ופשט בגדיו, וירד בנהר לקרר עצמו, ושיבולת הנהר שטפו, וחנקו,

ואז יעקב אע"ה עלה, ולבש בגדי חמודות של הפרש, ורכב על הסוס,

ויירא יעקב מאוד, פן קרובי הנטבע יראוהו, ויכירו בגדיו וסוסו, ויעלילו עליו,

לכן, הלך תיכף, ונטמן בבית עבר יד' שנה.

זהו תורף מה שאני זוכר ממדרש הנזכר, שהביא מר זקני הרב זלה"ה, כי כעת אין הספר אצלי.

ועל פי זה, אומר אני, להרחיב מה שכתב רבינו האר"י זצ"ל (בספרו הקדוש "שער הפסוקים", פרשת "ויגש"): כי אבותינו הקדושים באו לתקן אדם הראשון.

ואברהם אבינו ע"ה, תיקן חטא אדם הראשון, בעבודה זרה,

ויצחק, תיקן שפיכות דמים,

ויעקב, תיקן גילוי עריות.

ואפשר -

דאברהם אע"ה, קיבל סקילה - שריפה על עבודה זרה, כי השליכוהו לאור כשדים. ואמרו בהגדה, כי מחום התנור, לא היו יכולין ליקח אברהם ולהשליכו לאור, כי האור היה שולט למרחוק, והיו נשרפים כמה אנשים שרצו להשליכו, ונזדמן השטן, ויעצם בדמות יועץ אחד, לעשות כלי אומנות, ולהניחו שם, ובמנגנין, יושלך מרחוק לתוך האש ממש. וכן עשו, ונמצא אברהם קיבל סקילה, בהשליכה זו מרחוק, כדכתיב (שמות, יט' - יג'), 'סְקוּלָה יִסְקַל אִוְיָרָה יִיָּרָה'. ושריפה באור, כמשפט עובדי עבודה זרה, דחייבין סקילה, וכתיב (דברים, ז' - כה'), 'פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרֹפוּן בְּאֵשׁ'. **ויצחק אע"ה**, בא לתקן שפיכות דמים, ומאן דקטיל יתקטל (תלמוד ירושלמי, מסכת ברכות, פרק א' הלכה ה'), ומסר עצמו למיתה, ופשט צווארו על גבי המזבח, וקיבל הרג, וכן, 'יצחק', גימטריא 'הרג'. **ויעקב אע"ה**, בא לתקן גילוי עריות, והבא על אשת איש מיתתו חנק (בבא מציעא, נט' ע"א), וכן יעקב, לפי מדרש הנזכר, היה איזה שעות בנהר שוטף, מוכן ליחנק, בסכנה שישטפנו הנהר ויטבע, כמו שאירע לפרש. וגם קיבל עליו גלות וייסורין קשים, ופחד לבן ועשו כמה שנים, על שאר עריות (היינו: על עריות דאשת איש, הוצרך להיות נידון בחנק, במה שהיה בנהר. ברם, על שאר העריות, הוצרך להיות נידון בשאר ייסורים). ונמצא, שהאבות הקדושים קבלו ד' מיתות בית דין, וייסורין שקשים ממיתה, כמו שאמרו (כתובות, לג' ע"ב), אלמלא נגדוה לחנניה מישאל ועזריה וכו', לכפר מה שחטא אדם הראשון, בעבודה זרה גילוי עריות שפיכות דמים. ואפשר לרמוז -

דסופי תיבות 'ויצא יעקב מבאר שבע', הוא ארבע,

כי עתה, נשלם תיקון אדם הראשון, בקבלת האבות ארבע מיתות.

והשתא 'וילך חרנה', רמז דהלך החרון אף והקטיגורים, שהיו על אדם הראשון".

ומשה רע"ה, שהוריד התורה לישראל, זה תיקון חטא לשון הרע -
כמו שכתב האריז"ל: 'וקרבתנו מלכנו ... להודות לך', הכוונה לעסוק בתורה,
לעומת הזכירה אשר נעשה למרים ¹⁰²,

ומצילין מידי ד' הכוחות הרעים, הנזכרים לעיל.

ובזכותם, לישראל ג' מועדים, נגד ג' האבות ¹⁰³,

ושבת, נגד משה רע"ה ^{104 105}.

¹⁰² דברים, כד' - ט':

"זכור את אשר עשה יהוה אלהיך למרים, בדרך, בצאתכם ממצרים".

¹⁰³ כתב רבינו ה"טור" זיע"א, (אורח חיים, סימן תיז', הלכות "ראש חודש"):

"ואיתא בפרק מ"ד, מפרקי דרבי אליעזר -

לפי שלא רצו נשים ליתן נזמיהן לבעליהן במעשה העגל, לכך נתן להן הקדוש ברוך הוא שכרן,

שיהו משמרות ראש חודש, יותר מהאנשים.

ושמעתי מאחי הרב יחיאל, טעם לדבר -

לפי שהמועדים נתקנו כנגד אבות,

פסח - כנגד אברהם,

דכתיב (בראשית, יח' - ו'), 'לושי ועשי עגות', ופסח היה.

שבועות - כנגד יצחק,

שתקיעת שופר של מתן תורה, היה בשופר מאילו של יצחק.

סוכות - כנגד יעקב,

דכתיב (בראשית, לג' - טז'), 'ולמקנהו עשה סכת'.

ו-יב' ראשי חדשי השנה, שגם הם נקראים מועדים, כנגד יב' שבטים,

וכשחטאו בעגל, נטלו מהם, ונתנו לנשותיהם, לזכר שלא היו באותו חטא".

¹⁰⁴ על מאמר הכתוב בפרשת "שמות" (שמות, ב' - יא'), 'ויהי בימים ההם, ויגדל משה ויצא אל אחיו, וירא
בסבלתם, וירא איש מצרי מכה איש עברי מאחיו', דרשו רבותינו ז"ל (שמות רבה, פרשה א', כח):

" וירא בסבלתם' - ראה שאין להם מנוחה.

הלך ואמר לפרעה, מי שיש לו עבד אם אינו נח יום אחד בשבוע הוא מת,

ג' מועדים, מצילין משלוש עבירות,

ושבת, שהוא שקול כשלושתן, כמו שכתב מהר"ל ז"ל, מציל משלוש הרע, או פגם
הנזכר לעיל - שהוא שקול כשלושתן."

ו. על מאמר הכתוב ב"חטא העגל" ¹⁰⁶, "וינרא הָעַם כִּי בָשַׁט מֹשֶׁה לְרַדֵּת מִן
הָהָר, וַיִּקְהַל הָעָם עַל אֶהְרֹן, וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו, קוּם עֲשֵׂה לָנוּ אֱלֹהִים אֲשֶׁר יֵלְכוּ לִפְנֵינוּ,
כִּי זֶה מֹשֶׁה הָאִישׁ אֲשֶׁר הֶעֱלָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם - לֹא יָדַעְנוּ מָה הָיָה לוֹ", כתב רש"י
הקדוש:

"כשעלה משה להר, אמר להם, לסוף ארבעים יום אני בא, בתוך שש שעות ...

בששה עשר, בא השטן וערבב את העולם, והראה דמות חושך ואפילה וערבוביא,
לומר, וודאי מת משה, לכך בא ערבוביא לעולם",

והיינו:

שהשעה שעם ישראל עשו את העגל, היה בשעה השישית של היום.

ובביאור העניין, כתב רבינו הרי"ח הטוב זיע"א ¹⁰⁷, על פי מה שכתב בספר "שער
החצר" ¹⁰⁸, משם ספר "כתב יד":

וְאֵלֹהֵי עֲבָדֶיךָ, אִם אֵין אֵתָהּ מִנִּיחַ לָהֶם יוֹם אֶחָד בְּשָׁבוּעַ הֵם מִתִּים.

אמר לו, לך ועשה להם כמו שתאמר,

הלך משה, ותקן להם את יום השבת לנוח."

¹⁰⁵ על תפילת "ישמח משה במתנת חלקו, כי עבד נאמן קראת לו", כתב הגה"ק רבינו מרדכי הכהן זיע"א
(בספרו הקדוש "שפת כהן" על התורה, שמות, כ' - ח')

"לא אמר 'שמח', אלא 'ישמח',

שבכל שבת ושבת, הוא שמח עמה מחדש".

¹⁰⁶ שמות, לב' - א'.

¹⁰⁷ בספרו הקדוש "בן יהודע", (מגילה, לב' ע"א. סוף המסכתא).

¹⁰⁸ להגה"ק "צוף דבש", רבינו דוד בן שמעון זיע"א.

פ"ר זה, הוא כרך א', מסדרת ספריו "שערי צדק".

דהנה, בדיני "איסור והיתר", קיימא לן בכל הש"ס, דין של "ביטול בשישים" ¹⁰⁹, ולפי זה, הוא הדין בעניין "חטא העגל", שלצורך כפרתו, צריך לבטלו, בבחינת "ביטול בשישים".

והנה, ימי "חג הסוכות" ¹¹⁰ - הם ז' ימים, וימי "חג הפסח" - הם ז' ימים, ו"חג השבועות" - הוא יום אחד,

וכאשר נִחְבַּר את מניין הימים האלה, למניין אחד, יעלה הכל ל-טו' ימים. והנה, בכל יום ויום, יש כד' שעות,

וכאשר נִכְפַּל את טו' ימי המועדים הנ"ל, ב-כד' שעות היממה, יעלה הכל, למניין 360 שעות.

וממילא, כאשר נִרְצָה לבטל את אותם ו' שעות, שעבדו בהם עם ישראל את העגל, בשישים,

¹⁰⁹ ישנם כמה דברים, שאינם בטלים כלל ועיקר, ואפילו באלף, וכדלהלן:

- א. חמץ בפסח, ואפילו במשהו (שולחן ערוך, אורח חיים, סימן תמז', סעיף א').
  - ב. דבר שניכר איסורו (שולחן ערוך, אורח חיים, סימן תקיג', סעיף ג'. ועיין עוד: שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קב', סעיף א').
  - ג. דבר שבמניין (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן פו', סעיף ג'. ועיין עוד: שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קי' סעיף א'. וש"ת "ביע אומר", חלק ה', אורח חיים, סימן כה', אות ה').
  - ד. דבר המעמיד (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן פז', סעיף יא').
  - ה. מידי דעביד לטעמא (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן צח', סעיף א').
  - ו. בְּרִיָּה (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן ק', סעיף א').
  - ז. חתיכה הראויה להתכבד (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קא', סעיף א').
  - ח. דבר שיש לו מתירים (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קב', סעיף א').
  - ט. דבר חשוב, כגון, אגוזי פרך ורימוני באדן (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קי', סעיף א').
  - י. דבר שדרכו להימנות (שולחן ערוך, יורה דעה, סימן קי', סעיף א').
  - יא. בעלי חיים, חשיבי ולא בטלי (שולחן ערוך, יורה דעה, סי' קי', סעיף א').
- ¹¹⁰ ללא חג "שמיני עצרת", שכן, הוא חג בפני עצמו, ומברכים בו ברכת שהחיינו.

נצטרך לחלק את אותם ו' שעות, בתוך אותם ה-360 שעות,
וזאת, מחמת, ש-360 שעות חלקי 6 שעות, עולים למניין 60 שעות.

באופן:

ש-טו' ימי המועדים, מבטלים את "עוון העגל", מכוח הדין של "ביטול
בשישים".

והנה, ב-ד' מקומות, מצינו את מילת "אלה", כְּקִשְׁר יִשְׂרָאֵל לְחַטַּא הַעֲגָלִים:

א. "אלה אֶזְכְּרָה, וְאֶשְׁפָּכָה עָלַי נַפְשִׁי" ¹¹¹,

ב. "אלה אֶלְהִיךָ יִשְׂרָאֵל" ¹¹²,

ג. "גם אלה תִּשְׁכַּחְנָה" ¹¹³,

ד. "אלה מוֹעֲדֵי ה' " ¹¹⁴.

ולפי המתבאר, כתב רבינו זיע"א - מִשֵּׁם סֵפֶר "שער החצר", באופן נפלא:

מאמר הכתוב "אלה אֶזְכְּרָה", מזכיר את "עוון העגל", שנעשה על ידי אמירת
"אלה אֶלְהִיךָ יִשְׂרָאֵל",

ובכדי שיקיים בנו הבורא ית"ש, את מאמר הכתוב "גם אלה תִּשְׁכַּחְנָה", בְּשִׁכַּחַת
העוון הלזה,

עלינו לקיים, את מאמר הכתוב "אלה מוֹעֲדֵי ה' " -

והיינו, שכאשר נשמור את מועדי ה', העולים יחד למניין 360 שעות, יכפר הבורא
ית"ש את אותו העוון.

¹¹¹ תהילים, מב' - ה'.

¹¹² שמות, לב' - ד'.

¹¹³ ישעיהו, מט' - טו'.

¹¹⁴ ויקרא, כג' - ד'.

ולאור זה, ביאר רבינו זיע"א, את מאמרו של הבורא ית"ש למשה רע"ה - לאחר
"חטא העגל" ¹¹⁵, "ויאמר, אני אעביר כל טובי על פניך, וקראתי בשם יהוה לפניך,
ונחתי את אשר אחו, ורחמתי את אשר ארחם". כדלהלן:

מילת "טובי", היא מילה המתחלקת ל-בי מילים,

א. "טו" - שהוא כנגד מניין טו' ימי המועדים, שבאו לכפר את "עוון העגל",

ב. "בי" - בקדושתו,

שעל ידי קדושתם וטהרתם של ימים אלו, יתבטל ויתכפר "עוון העגל".

והיכן הם רמוזים?

במילת, "על פניך!"

דהיינו:

באמצע השם שלך!

"כי כל אמצעי, נקרא פנימי",

דהיינו:

שהאות האמצעית בשמו של משה רע"ה, היא, האות "ש",

והמילוי של האות "ש", נכתב "שין"

והגימטריא של האות כשהיא נכתבת במילוי הנ"ל, עולה למניין 360.

וכבר נתבאר לנו, ש-360, הם סך השעות, שיש ב-טו' ימי המועדים.

ומאריכות הדברים, עולה לנו:

שְׁיָמִי המועדים, מהווים תיקון וכפרה, ל"עוון העגל".

ולאחר כל זאת, עוד המשיך רבינו זיע"א, לבאר במתק לשונו:

שְׁמַאֲמַר רבותינו ז"ל, "משה תיקן להם לישראל", הוא, נוטריקון של - לְהַבִּיא מַלְךְ
הַמֶּשִׁיחַ,

¹¹⁵ שמות, לג' - יט'.

והיינו, שבזכות לימוד התורה הקדושה, והדרשות, שעושים עם ישראל בימים אלו, תבוא גאולתם.

וטעם הדבר, הוא:

שלמרות כל המתבאר, כל פורענות ופורענות שבאה עלינו, בכל דור ודור, כלול בה קצת מ"עוון העגל"¹¹⁶,

ובכדי לכפר את מעט העוון שנשאר, ובכדי לזרז את ביאת משיח צדקינו,

אנו צריכים, את אותו לימוד התורה, ואת אותם הדרשות.

ובזה, פירש רבינו זיע"א, את הנאמר בספר "דניאל"¹¹⁷, "וַיֹּאמֶר לְאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר, עַד מְתֵי קֶץ הַפְּלָאוֹת. וְאֲשַׁמַּע אֶת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבְּדִים, אֲשֶׁר מִמַּעַל לְמִימֵי הַיָּאֵר, וַיָּרֶם יְמִינוֹ וּשְׂמָאלוֹ אֶל הַשָּׁמַיִם, וַיִּשָׁבַע בְּחֵי הָעוֹלָם, כִּי לְמוֹעֵד מוֹעֲדִים וְחֻצִי, וּכְכֹלֹת נֶפֶץ יָד עִם קֹדֶשׁ, תִּכְלֶינָה כָּל אֱלֹהִים:"

והיינו, שהקדוש ברוך הוא, תלה, את כל הגאולה העתידה, ב-ג' המועדים.

שכן, המילה "למועד", מרמזת, על "חג הפסח",

שהוא מועד אחד, מתחילתו ועד סופו.

והמילה "מועדים", מרמזת, על "חג הסוכות", ו-"חג שמיני עצרת",

שהם, ב' מועדים.

והמילה "וְחֻצִי", מרמזת, על "חג השבועות", שהוא יום אחד,

והוא נחשב, ל-"חצי" מ-"חג הפסח"¹¹⁸.

¹¹⁶ דהנה, על מאמר הכתוב (שמות, לב' - לד'):

"וַעֲתָה לָךְ נִחָה אֶת הָעַם, אֵל אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי לָךְ, הִנֵּה מִלֹּאכִי יֵלֶךְ לְפָנֶיךָ, וּבְיָוִם פְּקֹדֵי - וּפְקֹדֹתַי עֲלֵהֶם סָטָתֶם,"

כתב רש"י הקדוש:

"ותמיד תמיד, כשאפקוד עליהם עונותיהם, ופקדתי עליהם' - מעט מן העוון הזה עם שאר העונות,

ואין פורענות באה על ישראל, שאין בה קצת מפירעון עוון העגל".

¹¹⁷ יב', ו' - ז'.

¹¹⁸ היימן:

"וּכְכַלּוֹת נַפְץ נֵד עִם קִדְשִׁי" -

היינו, כאשר תכלה השנאה והמחלוקת מעם ישראל.

אזי, "תִּכְלֶינָה כָּל אֱלֹהִים" -

היינו, שאז יכלו כל הצרות והגלויות, שנוצרו לנו באמירת "אֱלֹהֵיךָ יִשְׂרָאֵל".

והדברים, "חַיִּים הֵם לְמַצְאֵיהֶם".

ז. כתב הגה"ק רבינו בנימין הכהן ויטלי זיע"א^{119 120}, ששמע "מאדם גדול"

¹²¹ - והוא הגה"ק רבינו יהודה הכהן זיע"א¹²², שאמר לו משמו של המקובל

האלוקי הגה"ק רבינו יהודה חביליו זיע"א¹²³, שהיה אומר משמו של המקובל

האלוקי הגה"ק רבינו משה קורדובירו זיע"א:

"שמתחילת בריאתו של עולם, היו ראויים הימים להיות מ-כ"ח שעות לכל אחד.

ולהיות שהיו ששת ימים שווים, ולא היה להם מושל וקצין,

ביקשו מהקדוש ברוך הוא: שיתן להם, מלך גדול על כולם.

ואמר להם¹²⁴ -

רצונכם שאתן לכם יום אחד שיהא לכם מלך?

שב-"חג הפסח", ישנם ב' ימי מועד, אחד בתחילתו ואחד בסופו.

¹¹⁹ בספרו הקדוש "גבול בנימין", (מהדורה חדשה, חלק ב', דרוש ה' - ודרוש שני לשבת הגדול).

¹²⁰ חתנו של הגה"ק רבינו משה זכות זיע"א, וחותנו של הגה"ק רבינו ישעיהו מרדכי באסאן זיע"א.

¹²¹ כך הוא תוארו, על ידי רבינו זיע"א.

¹²² הגה"ק רבינו אריה יהודה ליב כהן זיע"א, הוציא לאור עולם את כתבי אביו הגה"ק רבינו אפרים הכהן

זיע"א, מחבר הספר שו"ת "שער אפרים".

¹²³ ראש הישיבה בחברון, ותלמידו של הגה"ק רבינו בנימין הלוי זיע"א - שהיה מגורי האר"י (ויש הטוענים

שהוא מחבר הספר "חמדת ימים").

¹²⁴ היינו:

הקדוש ברוך הוא, השיב לטענתם של ששת ימי המעשה.

צריך שתגדלוהו משלכם, ותתנו לו ד' שעות מכל יום, ובזה יהיה לו שליטה עליכם.

והוא השבת!

שנתנו לו ששת ימי המעשה כל אחד ד' שעות, הרי כד' שעות של יום השבת".

והנה, במאמר הכתוב ¹²⁵, "גלמי ראו עיניך, ועל ספרך כלם יכתבו, ימים יצרו, ולו אחד בהם", יש קרי וכתוב:

הקרי, הוא "ימים יצרו, ולו אחד בהם",

והכתיב, הוא "ימים יצרו, ולא אחד בהם".

והנה, ידועים ומפורסמים דברי רשב"י זיע"א ¹²⁶, שכנסת ישראל היא בן הזוג של השבת, וכדלהלן:

"אמרה שבת לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם -

לכלן יש בן זוג, ולי אין בן זוג.

אמר לה הקדוש ברוך הוא -

כנסת ישראל, היא בן זוגך".

ובעומק העניין, ביאר הגה"ק רבינו בנימין הכהן ויטלי זיע"א ¹²⁷, את מאמר הכתוב ¹²⁸, במאמר הכתוב ¹²⁹, "גלמי ראו עיניך, ועל ספרך כלם יכתבו, ימים יצרו, ולו אחד בהם":

"ימים יצרו", כאשר יצר הבורא ית"ש את הימים, בעת בריאת העולם,

"ולא ¹³⁰ אחד בהם", לא היו ימים שלא היה להם בן זוג.

¹²⁵ תהילים, קלט' - טז'.

¹²⁶ בראשית רבה, פרשה יא', ח'.

¹²⁷ בספרו הקדוש "גבול בנימין", (מהדורה חדשה, חלק ב', דרוש ה' - ודרוש שני לשבת הגדול).

¹²⁸ תהילים, קלט' - טז'.

¹²⁹ תהילים, קלט' - טז'.

ברם, כאשר ביקשו הימים מלך עליהם, וכל אחד מן הימים תרם די' שעות מחלקו, ונברא יום השבת,

אזי, "וְלוֹ¹³¹ אֶחָד בָּהֶם", והיינו, שיום אחד בבריאה - יום השבת, היה ללא בן זוג.

והנה, בעניין הקרי והכתיב הנזכרים לעיל, יעויין בדברי רבותינו ז"ל¹³², שדרשו בזה:

"זה יום שבת לישראל".

ובביאור העניין, כתב הגה"ק בעל "באר משה" זיע"א¹³³ :

"היינו, שעל ידי השבת, ניתן צורה בימי החול, כשם שהנשמה נותנת כוח לגוף.

ונתינת הצורה, תלויה בזכירה.

ולכן, הכתיב, הוא "וְלוֹ", לפי שאין יום השבת דומה בכלל לשאר ימים, שהם החומר והוא הצורה,

אבל הקרי, הוא "וְלוֹ", שעל ידי השבת, יש קשר גם לימי המעשה עמו".

ודבריו הקדושים, יתבארו ויתבררו כמין חומר, על פי דבריו הנזכרים לעיל, של הגה"ק רבינו בנימין הכהן ויטלי זיע"א¹³⁴ :

"ולכן, הכתיב, הוא "וְלוֹ", לפי שאין יום השבת דומה בכלל לשאר ימים, שהם החומר והוא הצורה" ¹³⁵ : שכן, יום השבת, לא נוצר כ-ו' ימי המעשה.

¹³⁰ כפי הכתיב שבפסוק.

¹³¹ כפי הקרי שבפסוק.

¹³² תנא דבי אליהו, (רבה, פרק א').

¹³³ בפרשתן, עמודים תקעב'-תקעג'.

¹³⁴ בספרו הקדוש "גבול בנימין", (מהדורה חדשה, חלק ב', דרוש ה' - דרוש שני לשבת הגדול).

¹³⁵ לשונו הקדוש של הגה"ק בעל "באר משה" זיע"א.

אבל הקרי, הוא 'נלו', שעל ידי השבת, יש קשר גם לימי המעשה עמו" 136 : שכן, כאשר ימי המעשה המליכו את השבת עליהם, ותרמו מחלקם בעבור השבת, אזי השבת היא "הלב המולך על ששת ימי המעשה".

ח. על מאמר הכתוב בפרשת "תרומה" 137, "דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְיִקְחוּ לִי תְרוּמָה, מֵאֵת כָּל אִישׁ אֲשֶׁר יִדְבְּנוּ לְבוֹ, תִּקְחוּ אֶת תְּרוּמַתִּי", כתב "בעל הטורים" זיע"א:

" 'תְּרוּמָה' - אותיות מ' תורה,

שהתורה שניתנה ל-מ' יום, הוא לאוכלי תרומה 138 .

כהיא דאמרינן 139, 'לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן, שניה לה לאוכלי תרומה'.

וזהו, וְיִקְחוּ לִי - לשמי 140, שכל מי שעוסק בתורה, כאילו לוקח לי,

שאינו לו להקדוש ברוך הוא בעולם, אלא ד' אמות של הלכה בלבד 141 .

וכתב על זה, הגה"ק רבי משה יחיאל הלוי אפשטיין זיע"א מאוז'רוב 142 :

"הנה, הרמז של מ' תורה, הוא בזוהר הקדוש 143 : 'תרומה' - תורה מ', וכן בתיקוני הזוהר 144 .

ושומא עלינו להבין -

ומה בכך שניתנה התורה ל-מ' יום?

136 לשונו הקדוש של הגה"ק בעל "באר משה" זיע"א.

137 שמות, כה' - ב'.

138 מכילתא דרשב"י, (שמות, יג' - יז' טז' - ד').

139 מכילתא דרשב"י, (שמות, יג' - יז' טז' - ד').

140 רש"י, (שמות, כה' - ב').

141 ברכות, ח' ע"א.

142 בספרו הקדוש "באר משה" על פרשת "תרומה", (עמודים תשנט'-תשס').

143 חלק ג', דף קעט' ע"א.

144 דף לא' ע"ב.

ואיזו מעלה וחשיבות יש בדבר?

אומנם, מצינו ¹⁴⁵: 'הוֹצֵרֶךָ מִשֶׁה אַרְבָּעִים יוֹם לַתּוֹרָה שֶׁבַע לַפֶּה לְלַמְדָּהּ, בְּגִין דִּהְיוּ דַרְגָּא אַרְבָּעִין אֲקָרִי,

וּלְכֹךְ, אָמַר ¹⁴⁶, 'וַיְהִי שֵׁם עִם ה', אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה', דְּאִתְחַבְּרוּ תּוֹרָה שֶׁבַע לַפֶּה, וְלְכֹךְ, הוֹצֵרֶךָ לְהַזְכִּיר וּלְפָרֵט אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה'.

נמצא, שהרמז תורה - מ', מורה על חיבור תורה שבכתב עם תורה שבעל פה,

וזוהי הסמיכות לפרשה הקודמת - 'משפטים' ¹⁴⁷, המסתיימת, ב-וַיִּבֹא מֹשֶׁה בְּתוֹךְ הָעָן, וַיַּעַל אֶל הָהָר, וַיְהִי מֹשֶׁה בְּהַר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה,

שהרי, יום ולילה, רומזים לתורה שבכתב ותורה שבעל פה ¹⁴⁸.

ודע, כי בשעה שנצטוו ישראל על תרומת המשכן, רמזו להם הקדוש ברוך הוא -

שאפילו בשעה שלא יהיה משכן ומקדש, יש בכוחו של איש ישראל, לעשות בעצמו משכן ומקדש ב-ד' אמות של הלכה,

שהרי, בית המקדש נבנה על הר המוריה, שאמרו עליו ¹⁴⁹ - הר שיצא ממנה הוראה לישראל, ופירש רש"י - שנאמר ¹⁵⁰, 'כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תּוֹרָה'.

וכן אמרו במשכן ¹⁵¹ -

אֲתָהּ מוֹצֵא, בְּשַׁעַת שְׁאֲמַר הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא לְמֹשֶׁה עֲשֵׂה הַמִּשְׁכָּן, בָּא וְאָמַר לְבַצְלָאֵל,

¹⁴⁵ "זוהר חדש", פרשתן, מאמר "ארבעים יום וארבעים לילה", דף מב' ע"א.

¹⁴⁶ שמות, לד' - כח'.

¹⁴⁷ שמות, כד' - יח'.

¹⁴⁸ ועיין עוד במדרש תנחומא, לפרשת "כי תשא", אות כח'.

¹⁴⁹ תענית, טז' ע"א.

¹⁵⁰ ישעיה, ב' - ג'.

¹⁵¹ שמות רבה, פרשה נ', ב'.

אָמַר לוֹ ¹⁵², מֵהוּ הַמְשָׁכָן הַזֶּה?

אָמַר לוֹ ¹⁵³, שְׂיִשְׁרָה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׂכִינְתּוֹ בְּתוֹכוֹ, וּמְלַמֵּד לְיִשְׂרָאֵל תּוֹרָה'.

וּכְמוֹ שֶׁמְצִינּוּ ¹⁵⁴ -

'מיוס שחרב בית המקדש, אין לו להקדוש ברוך הוא בעולמו, אלא ארבע אמות של הלכה, בלבד'.

ברס, תנאי אחד יש בדבר -

יְיָקָחוּ לִי - לְשָׁמַי ¹⁵⁵,

שֶׁהַן הַמְּקַדֵּשׁ צָרִיךְ לְהִיט לְשֵׁם ה', כְּדַכְתִּיב ¹⁵⁶, וְנֶאֱבָנָה הַבַּיִת, לְשֵׁם ה' אֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל',

וְכֵן לִימוּד הַתּוֹרָה, חַיִּיב לְהִיט לְשֵׁמוֹ יִתְבַרֵךְ, כְּמוֹ שֶׁדָּרְשׁוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל ¹⁵⁷, עַל מֵאֵמֶר הַכְּתוּב ¹⁵⁸, 'וּבְכָל מְקוֹם מְקוֹטֵר מִגֶּשֶׁת לְשָׁמַי' - אֱלוֹ תַלְמִידֵי חַכְמִים, הַעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה בְּכָל מְקוֹם, מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיהֶם, כֹּאִילוֹ מְקַטִּירִין וּמְגִישִׁין לְשָׁמַי,

וְכֵן אָמְרוּ ¹⁵⁹ - וּמִנִּיין שֶׁאֵפִילוֹ אֶחָד שִׁוּשֵׁב וְעוֹסֵק בַּתּוֹרָה שֶׁשְׂכִינָה עִמּוֹ, שֶׁנֶּאֱמַר ¹⁶⁰, 'בְּכָל הַמְּקוֹם אֲשֶׁר אֲזַכִּיר אֶת שְׁמִי, אָבּוֹא אֶלֶיךָ וּבִרְכָתִיךָ, וּפִירֵשׁ רַש"י - אֲשֶׁר יִזְכֵּר שְׁמִי, עַל מִצְוֹתַי וּדְבָרַי,

¹⁵² הייבו:

בְּצֵלָל לְמִשֶׁה רַע"ה.

¹⁵³ הייבו:

מִשֶׁה רַע"ה לְבְּצֵלָל.

¹⁵⁴ בְּרַכּוֹת, ח' ע"א.

¹⁵⁵ רַש"י, (שְׁמוֹת, כה' - ב').

¹⁵⁶ מְלָכִים א', ח' - כ'.

¹⁵⁷ מְנַחֲת, קי' ע"א.

¹⁵⁸ מְלָאכִי, א' - יא'.

¹⁵⁹ בְּרַכּוֹת, ו' ע"א.

והיינו, שבלימוד התורה לשמה, בונה האדם את בית ה', באמצעות ד' אמות של הלכה.

וכשם שקניין התורה תלוי בענווה, כך גם 'ויקחו לי' - אותי, להשרות את שכינתו יתברך, באמצעות ד' אמות של הלכה, הוא רק על ידי מידת הענווה,

וכמו שדרשו רבותינו ז"ל¹⁶¹, על מאמר הכתוב¹⁶², 'כי כה אָמַר רָם וְנָשָׂא, שְׁכָן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ, מְרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכֹּן, וְאֵת דָּפָא וְשִׁפְלָא רִיחַ, לְהַחֲיוֹת רִיחַ שְׁפָלִים וְלְהַחֲיוֹת לֵב נְדָפָאִים' - אני אֵת דָּפָא, כי חלילה וחס בגאווה, אין אני והוא יכולין לדור,

ולכן, 'ויקחו לי' - לשמי¹⁶³, היינו, ללא כל פניות שיסודם במידת הגאווה, אלא, ארורק בשלימות מידת הענווה".

וממוצא הדברים, נשכיל ונבין:

כי בכוחה של "שבת קודש", יחד עם לימוד התורה הקדושה ושמירת הלשון - בכל ימות השבוע בכלל וביום שבת קודש בפרט,

להביא את האדם, לידי הכנעה שלימה, ולידי תיקון חטאו של אדם הראשון.

ובפרט, שיצירת השבת, באה מתרומה, ותרומה הינה ביטוי גדול להכנעה ולענווה.

ואזי, אותה התורה הקדושה שניתנה לארבעים יום, בבחינת "ארבעים יום קודם יצירת הולד"¹⁶⁴, הופכתנו לבריה חדשה, "וּמְגַדְלָתוֹ וּמְרֹמְמָתוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים"¹⁶⁵.

¹⁶⁰ שמות, כ' - כ'.

¹⁶¹ סוטה, ה' ע"א.

¹⁶² ישעיה, נד' - טו'.

¹⁶³ רש"י, (שמות, כה' - ב').

¹⁶⁴ סוטה, ב' ע"א.

סנהדרין, כב' ע"א.

¹⁶⁵ מסכת אבות, פרק ו' משנה א'.

ולהלך יתבאר עוד.

ט. על מאמר הכתוב בפרשת "תזריע"¹⁶⁶, "וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בְּדַמֵי טְהָרָה, בְּכָל קִדָּשׁ לֹא תִגַּע וְאֶל הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא, עַד מְלֵאת יָמֵי טְהָרָה", כתב הגה"ק רבינו משה חי מאיר אליקים זיע"א^{167 168}:

"הנה, יש לתת טעם, דלמה זה מספר הארבעים יום¹⁶⁹, דלסוף ארבעים יום טובלת, ומביאה כפרתה ואוכלת בתרומה?

הנה, לעניות דעתי נראה לומר, בהקדם מה שפירשתי, על פסוק¹⁷⁰, 'וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת גּוֹיִם, וַעֲמַל לְאֲמִים יִרְשׁוּ. בְּעָבוּר יִשְׁמְרוּ חֻקֵּי, וְתוֹרֹתָיו יִנְצְרוּ, הַלְלוּיָהּ',

דיש להבין, דמי תלה זה בזה?

ואולם, לעניות דעתי, על דרך הרמז -

כי ארץ ישראל, יש בה מהלך ארבעים יום¹⁷¹,

כמו שנאמר במרגלים, בפרשת 'שלח לך'¹⁷², 'וַיֵּשְׁבוּ מִתּוֹר הָאָרֶץ, מִקֶּץ אַרְבָּעִים יוֹם',

¹⁶⁶ ויקרא, יב' - ד'.

¹⁶⁷ ראב"ד עוב"י קאזאבלנקא, נלב"ע ד' בתשרי התש"ט.

¹⁶⁸ בספרו הקדוש "חדר נאה", על התורה.

מהדורת ארגון "בעזרת השם", (עמודים רפט'-רצב').

¹⁶⁹ היינו:

שבעת לידתה סופרת ז' ימים, ולאחר מכן סופרת לג' ימי טוהר,

אשר סך הכל עולים למניין ארבעים יום.

¹⁷⁰ תהילים, קה', מד' - מה'.

¹⁷¹ היינו:

במסכת פסחים (צד' ע"א) מבואר, שהליכתו של אדם בינוני ביום אחד, היא י' פרסאות,

וארץ ישראל, היא מהלך ד' מאות פרסה,

ואם כן, זמן ההליכה בארץ ישראל, היא ארבעים יום.

והארבעים יום, יש בהם תתק"ס שעות¹⁷³, כמו שכתב ה-ימגלה עמוקות' באופן רמזי - יעויין שם יותר,

דזהו הטעם שנשתעבדו ישראל למצרים, ומשם עלו לארץ ישראל,

כי גם במצרים, יש בה מהלך ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה¹⁷⁴, והם מהלך ארבעים יום כמו בארץ ישראל. כידוע,

והם כנגד תתקס"א דקליפה, שהם לילי"ת במחל"ת - העולים בגימטריא תתק"ס¹⁷⁵.

ומשם, תכף ומיד קבלו את התורה, שהיא בגימטריא תתק"ס,

כזה: תי"ו - וי"ו - רי"ש - ה"ה, עם ארבע אותיות הכולל¹⁷⁶,

לומר: דאם לומד תורה בארץ ישראל, שהם שייכים אהדדי, מבטלים כח הסטרא אחרא¹⁷⁷,

¹⁷² במדבר, יג' - כה'.

¹⁷³ היינו:

בכל יממה יש כד' שעות,

ואם כן, סך מניין השעות בארבעים יום, הם 960 שעות, כמנין תתק"ס.

¹⁷⁴ פסחים, צד' ע"א.

¹⁷⁵ היינו:

מנין המילים "לילית במחל"ת", עולים בגימטריא למנין תתק"ס,

ועם הכולל, הרי הם עולים למנין תתקס"א,

שהם תתקס"א כוחות דקליפה.

¹⁷⁶ היינו:

מנין תתקס"א כוחות דקליפה, עם הכולל, עולים בגימטריא למנין תתקס"ב.

ומנין אותיות "תורה", במילוי: תי"ו וי"ו רי"ש ה"ה, עם ד' אותיות "תורה",

עולים בגימטריא אף הם, למנין תתקס"ב.

¹⁷⁷ על מאמר הכתוב בפרשת "בראשית" (בראשית, ב' - יב'), "וַיִּזְהַב הָאָרֶץ הַהוּא טוֹב, שֶׁם הַבְּדִלַח וְאָבָן הַשֶּׁהֶם", כתב גאון עוזינו - הרב חיד"א זיע"א, (בספרו הקדוש "פני דוד", פרשת "בראשית", אות לט):

ולחכי, אין תורה כתורת ארץ ישראל¹⁷⁸.
ולכן אמרו בש"ס דקידושין¹⁷⁹, **בראתי יצר הרע, בראתי לו תורה תבלין,**
כי 'בריה' בטלה ב-תתקס"א¹⁸⁰,

"אמרו רבותינו ז"ל (בראשית רבה, פרשה טז, ד'), אין תורה כתורת ארץ ישראל, ולא חכמה כחכמת ארץ ישראל, וכו'.

אפשר לתת טעם, במה שכתב הגאון החסיד הרב 'מעשה רוקח', רמזי המשניות במסכת בבא מציעא, בנותן טעם -

שרבינו הקדוש שנה בילדותו: הכסף קונה את הזהב,

ובזקנותו שנה: הזהב קונה את הכסף,

דזהב, תורה שבעל פה,

וכסף, תורה שבכתב.

ובילדותו, שלא הותר לכתוב תורה שבעל פה, העיקר היה ללמוד מקרא, ולדרוש מתוכו בי"ג מידות שהתורה נדרשת,

לך, 'הכסף' תורה שבכתב, קונה את 'הזהב' תורה שבעל פה.

ובזקנותו, שהסכים הוא ובית דינו לכתוב תורה שבעל פה, ודרש - הוי רץ למשנה,

לך, שנה, 'הזהב' תורה שבעל פה, קונה את 'הכסף' תורה שבכתב.

זהו תורף אמרי קדוש, עיין שם באורך.

ודבריו נאמנו מאוד -

כי תורה שבכתב, רמז לשם המיוחד, מידת רחמים, 'כסף'.

ותורה שבעל פה, לשם 'אדני', בחינת דין, 'זהב'.

ואפשר, דזה שנאמר, 'וזהב הארץ הריא טוב' - אין תורה כתורת ארץ ישראל,

דזהב, רמז לתורה שבעל פה, הרומזת למלכות,

וארץ ישראל, בחינת מלכות, כמו שכתב רבינו האר"י זצ"ל,

ומסתייעא מילתא, בארץ ישראל בחינת מלכות, להבין תורה שבעל פה, הרומזת למלכות".

¹⁷⁸ בראשית רבה, פרשה טז, ד'.

¹⁷⁹ ל' ע"ב.

כי 'בריה' מלאה, כזה: בי"ת - רי"ש - יו"ד - ה"י, עם ארבע אותיותיה, עולה
תתקס"א¹⁸¹.

והרב 'ראשית חכמה' כתב¹⁸²: כי שונה משניות מבטל היצר הרע, כי סגולת
המשניות להרוג היצר הרע.

וכתב הגאון חיד"א בספר 'פני דוד' בסדר 'שלח לך'¹⁸³: כי 'מתניתין' בגימטריא
תתק"ס. עיין 'מגלה עמוקות'¹⁸⁴.

ולזה אפשר, דלזה, ישב משה בהר ארבעים יום ללמוד תורה, דיש בארבעים יום
תתק"ס שעות¹⁸⁵. עיין 'מגלה עמוקות'¹⁸⁶.
ולדעתי הדל, אתי שפיר יותר -

¹⁸⁰ כתב הגה"ק בעל "תולדות יעקב יוסף" זע"א, (פרשת "משפטים", אות ח'):

"נראה לי, דכתב בטור (יורה דעה, סוף סימן ק'), וזה לשונו -

יש אומרים, ד-בריה בטלה בתתק"ס, ולא נהירא לאדוני אבי הרא"ש ז"ל. עד כאן לשונו.

והוא ממשנה דתרומה (פרק י' משנה ח'), על פי הירושלמי (תרומות, פרק י' הלכה ה'),

יעוין שם ב-ב' בית יוסף (ד"ה "יש אומרים"), וב-תוספות יום טוב (תרומות, שם),

וכן הסכים הרשב"א ("תורת הבית", בית ג', שער ג', דף פד'), ושאר פוסקים,

דבריה בטילה ב-תתק"ס, ועם הבריה עצמה הוא תתקס"א."

¹⁸¹ היינו:

מילת "בריה", במילוי: בי"ת רי"ש יו"ד ה"י, יחד עם ד' אותיות מילת "בריה",

עולים בגימטריא, למניין תתקס"א.

¹⁸² שער הקדושה, פרק ד' אות יג'.

¹⁸³ אות ד'.

¹⁸⁴ פרשת "ויחי".

¹⁸⁵ היינו:

בכל יממה יש כד' שעות,

ואם כן, סך מניין השעות בארבעים יום, הם 960 שעות, כמניין תתק"ס.

¹⁸⁶ פרשת "ויחי".

כיון שיש בתורה עצמה תתק"ס, כמו שכתבתי לעיל¹⁸⁷,
לכן הוכרח לשבת בהר ארבעים יום, שיש בהם תתק"ס שעות, זה כנגד זה".
והשתא, אפשר: דזהו הטעם ביולדת, דלסוף ארבעים יום טובלת וכו' -
דידוע, דהדמים של האשה הם זוהמת הנחש ופלונית¹⁸⁸,
עיין בספר 'עץ הדעת טוב', לרבינו מהרח"ו, חלק ב', הנדפס מקרוב, בדרוש מילה¹⁸⁹,
לכן, סופרת ארבעים יום, שיש בהם תתק"ס שעות,
ואחר כך טובלת במקווה שיש בו תתק"ס לוגין¹⁹⁰, כידוע,
ואז וטהרה ממקור דמיה, ואוכלת בתרומה,
רוצה לומר: תורה מ'¹⁹¹, שיש בה תתק"ס דטהרה¹⁹², זה כנגד זה.
גם תמצא, דזהו הטעם שניתנה התורה על ידי משה רע"ה, כי משה נקרא
'אלוקים'¹⁹³,

¹⁸⁷ היינו:

מילת "מתניתין", עולה בגימטריא למניין תתק"ס.

¹⁸⁸ שבת, קמו' ע"א:

"שבא נחש על חוה, הטיל בה זוהמא".

¹⁸⁹ פרשת "תזיע".

¹⁹⁰ היינו:

שיעור מקווה, הוא ארבעים סאה,

ובכל סאה יש כד' לוגין,

ואם כן, ארבעים סאה, הינם תתק"ס לוגין.

¹⁹¹ "זוהר הקדוש", (חלק ג', דף קעט' ע"א).

¹⁹² היינו:

מילת "מתניתין", עולה בגימטריא למניין תתק"ס.

¹⁹³ דברים, לג' - א':

ו-'אלוקים', יש בו ק"ך צירופים, כנודע ¹⁹⁴,
ומשה מלא, יש בו שמונה אותיות ¹⁹⁵,
ושמונה ק"ך, הם תתק"ס ¹⁹⁶.
גם לזה הטעם, שהיה מחבב את הארץ, אשר יש בה תתק"ס שעות ¹⁹⁷.
ואפשר, דלזה טעם אמרו ז"ל ¹⁹⁸, אילו היה משה נכנס לארץ, לא היה נחרב
הבית,
כי היה מבטל כח פלונית ומחלת, שיש בהם תתק"ס ¹⁹⁹, ובטלים ב-תתק"ס
דקדושה ²⁰⁰.

"זאת הברכה, אשר ברה משה איש האלהים, את בני ישראל, לפני מותו".

¹⁹⁴ "שער הכוונות", (דרוש א').

¹⁹⁵ היינו:

מילת "משה", במילוי: מ"ם שי"ן ה"י, יחד עם הכולל, עולים למניין ח' תיבות.

¹⁹⁶ היינו:

כאשר נכפיל את ח' תיבותיו של משה, ב-120, שהם קכ' שנותיו ו-קכ' צירופי שם "אלוקים",
יעלה הכל, למניין תתק"ס.

¹⁹⁷ במסכת פסחים (צד' ע"א) מבואר, שהליכתו של אדם בינוני ביום אחד, היא י' פרסאות,

וארץ ישראל, היא מהלך ד' מאות פרסה,

ואם כן, זמן ההליכה בארץ ישראל, היא ארבעים יום.

ובכל יממה יש כד' שעות,

ואם כן, סך מניין השעות בארבעים יום, הם 960 שעות, כמניין תתק"ס.

¹⁹⁸ "פרשת דרכים", (דרוש ח').

¹⁹⁹ היינו:

מניין המילים "לילית במחלת", עולים בגימטריא למניין תתק"ס,

ועם הכולל, הרי הם עולים למניין תתקס"א,

שהם תתקס"א כוחות דקליפה.

ולזה תמצא, שְׁחִיָּה ק"ך שנה, והתפלל ליכנס לארץ. עיין 'מגלה עמוקות' ²⁰¹.

גם המרגלים, הביאו אשכול שהיה בו ק"ך סאין, ושמונה ק"ך, הם תתק"ס ²⁰².

עיין ברש"י, סוטה לד',

והשטן רקד בהם, וגבר עליהם, בעוונותינו הרבים,

והם הלכו בארץ ישראל, ארבעים יום לבטל, ולא יכולו, בעוונותינו הרבים.

עיין ב-יפני דוד', פרשת 'שלח לד' ²⁰³. עיין שם"י.

זאת תורת העוליה:

א. שבת קודש, הינה כנגד משה רע"ה ²⁰⁴, אשר בכוחו הכוח לביטול חטא לשון הרע ²⁰⁵.

²⁰⁰ היינו:

מניין תתקס"א כוחות דקליפה, עם הכולל, עולים בגימטריא למניין תתקס"ב.

ומניין אותיות "תורה", במילוי: תי"ו וי"ו רי"ש ה"ה, עם ד' אותיות "תורה", עולים בגימטריא אף הם, למניין תתקס"ב.

²⁰¹ פרשת "ויחי".

²⁰² יעוין במסכת סוטה (לט' ע"ב), ובדברי רש"י הקדוש (במדבר, יג' - כג'):

האבנים שהקימו בני ישראל בגלגל, היו במשקל 40 סאה לאבן, וכל אחד הרים אבן אחת. והנה, כאשר אחרים מסייעים בידי האדם לשאת את משקלו, הוא יכול לשאת פי 3 מן המשקל אותו היה נושא לבדו.

ואם כן, אם אדם יכול לשאת משקל של 40 סאה, בצטרף עמו עוד כמה אנשים לצורך משאו, יכול הוא לשאת 120 סאה.

ומבואר, שאת אשכול הענבים אשר הביאו המרגלים מארץ ישראל, נשאו ח' מרגלים, וממילא, כאשר נכפיל ח' מרגלים, ב-קכ' סאה, יעלה סך משקלו של האשכול למשקל תתק"ס סאה.

²⁰³ אות ד'.

²⁰⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

²⁰⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

- ב. חטא לשון הרע, התחיל בעת חטאו של אדם הראשון, שכן, הנחש הוא ראש וראשון לבעלי לשון הרע ²⁰⁶.
- ג. על כן, בעת קבלת התורה אשר היא בחינתו של משה רע"ה ²⁰⁷, נתכפר חטאו של אדם הראשון - אשר היה כלול ב-ג' עבירות חמורות ²⁰⁸, ובראשם חטא לשון הרע ²⁰⁹.
- ד. שבת קודש, גדולה היא מ-ג' המועדים, באשר היא בחינת ה-"צלם" שלהם ²¹⁰.
- ה. על כן, מצוות שבת הנאמרה בפרשתן ²¹¹, עומדת בתווך בין ענייני המועדים ²¹², ²¹³.
- שכן, כל הוויתם בבחינת "אלה הם מועדי", הוא רק בעת שמתקיים "מקרא קדש" על ידי "עסק התורה" ²¹⁴,
- כיוון שרק התורה הקדושה, לבדה, היא שמתקנת את ה-רפ"ח ניצוצין ²¹⁵, והיא שמסלקת את חטאו של אדם הראשון ²¹⁶,

²⁰⁶ בראשית רבה, פרשה יט', ד'.

²⁰⁷ וכמו שנתבאר לעיל באותיות ה' ו-ט'.

²⁰⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

²⁰⁹ וכמו שנתבאר באות זו בסעיף ב'.

²¹⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

²¹¹ ויקרא, כג' - ג':

"ששת ימים תעשה מלאכה, וביום השביעי שבת שבתון - מקרא קדש, כל מלאכה לא תעשו, שבת הוא ליהוה, בכל מושבתיכם".

²¹² ויקרא, כג' - ב':

"דבר אל בני ישראל, ואמרת אליהם, מועדי יהוה - אשר תקראו אתם, מקראי קדש, אלה הם מועדי".

²¹³ ויקרא, כג' - ד':

"אלה מועדי יהוה, מקראי קדש, אשר תקראו אתם במועדים".

²¹⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

ואזי, כמוהו כשעת מתן תורה, "חרות מן גליות ... חרות ממלאך המות"²¹⁷.

ו. על כן, כאשר בהעדר התורה הקדושה, בא "חטא העגל" לעולם²¹⁸,

יש לבטלו, על ידי ימי המועדים הנכללים במאמר "מקרא קדש"^{219 220}, בבחינת

"ביטול בשישים" - על ידי "עסק התורה"²²¹.

ז. מחמת שיום "שבת קודש" נוצר בבחינת "תרומה"²²², שהיא בחינת

"תורה שניתנה לארבעים יום"²²³, וכבר נתבאר שבחינת "ארבעים יום" הוא

בחינת תתק"ס כוחות דקדושה²²⁴,

אזי, יום שבת קודש, כמוהו כמקווה המטהר בארבעים סאה - שהם תתק"ס

לוגין²²⁵.

ח. אף על פי שפסק ה-"שולחן ערוך"²²⁶, ש-"בריה" אינה בטלה אפילו באלף,

מכל מקום, יש לומר, שבעניין ביטול "חטא העגל" - אשר שייך בו דין "ביטול

בשישים"²²⁷, דעתו כהסוברים שהיא בטלה ב-תתק"ס,

²¹⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

²¹⁶ וכמו שנתבאר לעיל באות ג'.

²¹⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ב'.

²¹⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ב'.

²¹⁹ ויקרא, כג' - ג'.

²²⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ד'.

²²¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

²²² וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

²²³ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

²²⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

²²⁵ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

²²⁶ יורה דעה, סימן ק', סעיף א'.

²²⁷ וכמו שנתבאר לעיל באות ו'.

והיינו, ביום שבת קודש, אשר הוא בבחינת "תרומה"²²⁸, בחינת "תורה שניתנה לארבעים יום"²²⁹, בחינת "ארבעים יום של תתק"ס כוחות דקדושה"²³⁰, ובפרט, שיום שבת קודש, הוא בחינת "משה" ובחינת "תורה", אשר כוחו גדול ונעלה מ-ג' ימי המועדים²³¹.

אשר על כן:

סוד האמור בפרשתן "אֵלֶּה הֵם מוֹעֲדֵי"²³², האמור הן בעניין המועדים והן בעניין שבת קודש²³³,

מכריז ואומר: מה היא הדרך לביטול "חטא העגל", ובראשו ביטול "חטא אדם הראשון" - שכן, הא בהא תליא²³⁴, והוא "עסק התורה" בקדושתה ובטהרתה, בימי המועדים ובראשם ביום שבת קודש,

ומשנעשה כן, יקיים בנו הבורא ית"ש, את מאמר הכתוב²³⁵, "גַּם אֵלֶּה תִּשְׁפָּחֶנָּה",

ואזי, "וְאִנְכִי לֹא אֶשְׁפָּחֶד", בבשורת הגאולה השלימה ברחמים גדולים.

יתן ה' יתברך, ונזכה לזה. אמן.

²²⁸ וכמו שנתבאר לעיל באות ז'.

²²⁹ וכמו שנתבאר לעיל באות ח'.

²³⁰ וכמו שנתבאר לעיל באות ט'.

²³¹ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

²³² ויקרא, כג' - ב'.

²³³ וכמו שנתבאר לעיל באות ה'.

²³⁴ וכמו שנתבאר לעיל באות ב'.

²³⁵ ישעיה, מט' - טו'.

לרפוא"ש

הרב רפאל פנחס בן מרים רמו

רפאל מנחם בן רות רדואה

הרב יוסף בן רחל

חיים נתן צבי בן שרה

מרדכי בן רינה

מאיר בן נעמי

אליהו לוזון בן גד

~~~~~

שושנה סולטנה בת מרים

שרה בת סוליקא

דינה בת סוליקא

אסתר בת תמר

שרית בת גילה

פאני פרחה בת רחל

"וְצַתְתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְזוּמַתִּי יָד וְשֵׁם"

- הגה"ק רבי רפאל משה אלבאז בן רבי שמואל זיע"א
- הגה"צ רבי דוד מסעוד עובדיה בן אסתר זיע"א
- הגה"צ רבי חיים וואלקין בן צביה זיע"א
- הגה"צ רבי משה איבגי בן אסתר זיע"א
- רבי אברהם איבגי בר רחמה זצ"ל
- רבי שלום איבגי בר רחמה זצ"ל
- צורי (צורישדי) גניש ז"ל בן יולנדה תחי'
- אפרים (אפי) ביתן בן קונפיטה ז"ל
- משה חיון בר קוקה ז"ל
- דב לוסטרניק בר אביבה ז"ל
- ~~~
- הצדקת מזל טוב אלבאז (לבית סודרי) בת רבקה ע"ה
- הצדקת מרים רמו עובדיה בת אסתר ע"ה
- הצדקת ברוריה מויאל בת חוה ע"ה
- זוהרה פרץ (לבית כהן) בת רחל ע"ה
- מזל טוב סיגלר (לבית עובדיה) בת זוהרה ע"ה
- רחל עמוס (לבית מלכה) בת אסתרלייה ע"ה
- רבקה סימוני ע"ה (לבית איבגי) בת הרבנית שרה שתחי'
- אליס חוה עישה לוי (לבית סיבוני) בת גרסיה ע"ה
- אריקה ביננבאוס ע"ה (לבית פינקסוביץ) בת יוסף וברטה שיחי'
- חנה אילוז בת פרחא ע"ה
- איילה בת נעמי ע"ה

לעילוי נשמתם הטהורה

של הקדושים אשר נרצחו על קידוש ה'

בחג "שמחת-תורה" תשפ"ד